

KRONIKK & DEBATT

KRONIKK:

Maks 5000 tegn inkludert mellomrom.
Legg ved portrettfoto.

DEBATT:

Innlegg: 3000 tegn inkludert mellomrom.
Replikk/kortinnlegg: 1000 – 2000 tegn.

E-post: debatt@klassekampen.no
Redaksjonen forbeholder seg retten til å
forkorte innlegg.

Tollef Mjaugedal
tollefm@klassekampen.no
Kronikk- og debattredaktør

Carline Tromp
carlinet@klassekampen.no
Redaksjonssekretær

Ingrid Grønli Åm
ingridga@klassekampen.no
Redaksjonssekretær

Klassekampen honorerer normalt ikke innsendt stoff. Innsenderens e-postadresse blir trykt med mindre innsenderen reserverer seg mot dette.

HÅVER INN: Roger og Kristian Adolfsen driver 32 asylmottak.

Dugnad for private?

ASYLMOTTAK

Arvid Sivertsen

Vi står for tiden oppe i en relativt hektisk situasjon hvor ganske mange flyktninger skal få mat, seng og tak over hodet på relativt kort tid.

Selv om statsministeren snakker om byrdefordeling er det norske folk travelt opptatt med å hjelpe til. Alt fra å skaffe klær til å stille som frivillig helsepersonell ved registreringsentrene blir ivare tatt utenfor budsjetter og vedtak i politiske fora. Som ved tidligere store innrykk stiller folk opp og bidrar til å løse problemene.

Når den mest hektiske registreringsprosessen er unnagjort skal flyktningene bosettes i midlertidige mottak. Disse mottakene er veldig avhengig av at frivillige deltar for å skape en best mulig situasjon for beboerne. Til nå har det vært frivillige organisasjoner eller det offentlige som har drevet mottakene. En driftsform som har gjort at frivillige kan tenke på menneskenes ve og vel når de legger ned tid og penger i dette arbeidet. Å føle fellesskap med Norsk Folkehjelp og Røde Kors er enkelt, man jobber mot et felles mål.

Ganske annerledes er det når private firma skal drive mottak for å tjene penger. For egen del blir det veldig vanskelig å finne motivasjon til å bruke tid på hjelpe disse firmaene til å nå budsjetterte mål om overskudd. De må derfor slutte å skyve flyktningene foran seg når de ber om vår frivillige hjelp i sitt arbeid for å tjene penger.

Arvid Sivertsen,
Oslo, medlem av Rødt
arvid.sivertsen@gmail.com

Det er i regjeringens landbrukspolitikk som i sjakk: Bon

Når ideologien

KRONIKK

Margaret Eide
Hillestad

I nasjonalbudsjettet for 2016 ser det ut til at det er i politikken som i sjakk, at bonden er den spilleren det er enklest å ofre.

Regjeringspartiene har i mange sammenhenger sagt at landbruket med tilhørende industri tilhører en skjermet sektor uten konkurranse. Landbruket har også investert i forskning og utvikling, samt i bruk av ny teknologi. Norge er et av de land i verden med flest melkeroboter i forhold til antall bønder, og norske bønder er gode på datateknologi. Det er like mye teknologi i en moderne hogstmaskin som i et F16-fly.

Erferinger fra blant annet Danmark viser at det er mye større risiko knyttet til stordrift i landbruket. I 2011 økte de danske bøndenes gjeld med i snitt 126.000 danske kroner til i alt 10,6 millioner danske kroner per gårdsbruk. Gjeldsnivået i det danske landbruket har nå vært økende i fire år på rad. Siden 2008 er gjelden økt med 1,7 millioner danske kroner per gårdsbruk. Ifølge Danmarks statistiske sentralbyrå skyldes dette blant annet at bondegårdene vokser. Hver bonde får flere dyr og større arealer, og i takt med dette vokser gjelden. I tillegg har det vært økende behov for finansiering av løpende driftsunderskudd, påpeker byrået.

I tillegg består jordbruket av mange små og mellomstore bedrifter, noe regjeringen vil satse på. Statsminister Erna Solberg sier til Stavanger Aftenblad at for å få Norge til å lykkes med omstilling i økonomien, vil regjeringen stimulere små og mellomstore bedrifter til å investere i mer fremtidsrettede produkter og bruke nye teknologier. Landbruket har vist og viser at de er omstillingsdyktige. Det er ingen næring som har

avgitt så mye arbeidskraft til annen næringsvirksomhet som jordbruket. Samtidig øker produksjonen. Landbruket har også investert i forskning og utvikling, samt i bruk av ny teknologi. Norge er et av de land i verden med flest melkeroboter i forhold til antall bønder, og norske bønder er gode på datateknologi. Det er like mye teknologi i en moderne hogstmaskin som i et F16-fly.

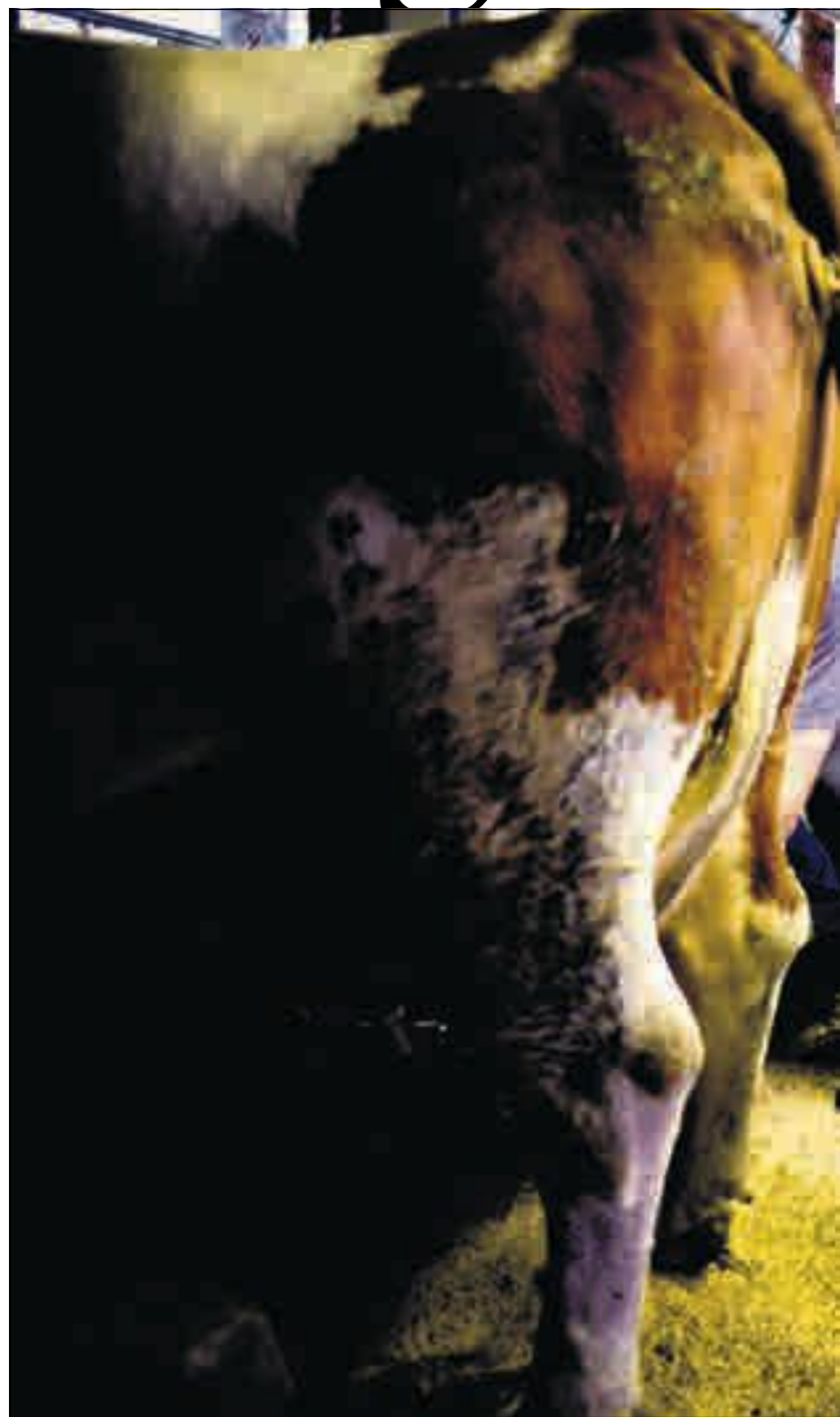
Erferinger fra blant annet Danmark viser at det er mye større risiko knyttet til stordrift i landbruket. I 2011 økte de danske bøndenes gjeld med i snitt 126.000 danske kroner til i alt 10,6 millioner danske kroner per gårdsbruk. Gjeldsnivået i det danske landbruket har nå vært økende i fire år på rad. Siden 2008 er gjelden økt med 1,7 millioner danske kroner per gårdsbruk. Ifølge Danmarks statistiske sentralbyrå skyldes dette blant annet at

Et gårdsbruk kan ikke automatisk bli større.

Beregning av velferdsgevinster ved deregulering av landbruket er gjort ved å bruke økonomiske likevektsmodeller. I modellene som brukes blant annet av Finansdepartementet, er det ikke tatt hensyn til effekter av ikke-tariffære hindringer som det er umulig å beregne. For eksempel er det ikke mulig å beregne effekten av svekkede standarder knyttet til dyrevelferd, miljø generelt eller for folkehelsen (GMO, hormonbehandlet kjøtt, klorvasket kylling med mer). Økt handel med matvarer vil føre til lengre transportavstander og dermed også økt bruk av konserveringsmidler og tilsetningsstoffer samt

nedfrysing av mat. Dette kan ha effekt på folks helse, og på folks preferanser. Dette har betydning for befolkningens velferd, men kommer ikke fram i modellberegningene. Det er ikke enkelt å forutsi konsekvenser av politikkendringer knyttet til landbrukspolitikk generelt heller. Både EU og USA, som er verdens største eksportører

SMÅ OG MELLOMSTORE BEDRIFTER: I sin iver etter stordriftsfordeler ignorerer

av matvarer, bygger landbrukspolitikken på bruk av tollvern og økonomiske overføringer til landbruket. I TTIP-forhandlingene er nettopp noen av de største stridstemaene knyttet til landbruket. For eksempel harmonisering av regelverket med hensyn til standarder, støtteordninger til landbruket og toll.

av matvarer, bygger landbrukspolitikken på bruk av tollvern og økonomiske overføringer til landbruket. I TTIP-forhandlingene er nettopp noen av de største stridstemaene knyttet til landbruket. For eksempel harmonisering av regelverket med hensyn til standarder, støtteordninger til landbruket og toll.

OVERHØRT

Menn i kondomdress lider av overgangsalder eller prostataplager. Derfor haster det å komme av gårde, enten du er i byen eller går tur med hunden din i skogen.

Harriet Rogg i Aftenposten

Den integrasjonsmodellen som de innfødte ønsker seg, er assimilasjon,

der innvandrerne – selvsagt over tid, og uten tvang – tilpasser seg den norske kulturen.

Halvor Fosli om Groruddalens befolkning, i Aftenposten

So what? Hva om utvalget er skjevt, og langt fra representativt? Disse historiene er likevel verdifulle historier.

Frode Bjerkås om Halvos Foslis bok, på minervanett.no

Det er jo en greie nå om at alle norske kvinner skal ha store romper og at silikoninnlegg i rompa er helt ok. Vil du derimot ha store pupper, så er du helt porno? Det henger jo ikke på greip.

Alexia Bohwim, som vil bli «Norges største feminist», til Side3.no

DAGENS LØVÅS

Kræsjlanda kjøpefest

MER DEBATT NESTE SIDE >>

den er den spilleren det er enklest å ofre.

trumfer alt

r regjeringen at landbruket er en strategisk viktig næring, skriver kronikkforfatteren.

FOTO: ANDRÉ LØYNING

Landbruket har effekt på landskapet og miljøet på en helt annen måte enn annen produksjon. Politikken dringer kan få store konsekvenser for sysselsetting og velferd i Norge, noe som ikke reflekteres i generelle makroøkonomiske modeller. Landbruket er forskjellig fra andre produksjonssektorer blant annet fordi matjord som

produksjonsfaktor ikke kan utvides eller flyttes på samme måte som annen kapital. Dette gjør at et gårdsbruk ikke automatisk kan bli større.

Mens andre land behandler jordbruket som en strategisk viktig næring utover rene økonomiske betraktninger, er dette ignorert i regjeringens

forslag til nasjonalbudsjett. Da blir spørsmålet til regjeringen: Hvorfor er det så ukomplisert å ofre en bonde for en teoretisk likevektsmodell?

Det er som i sjakk, ikke lurt å ofre alle bøndene. Da kan hele spillet rakne.

Margaret Eide Hillestad, samfunnsøkonom, AgriAnalyse
margaret.eide.hillestad@agrianalyse.no

TERRORMÅL: Hvis Y-blokka skal rives av sikkerhetshensyn, løser Statsbyggs nye skisse ingenting, skriver Ketil Kiran. FOTO: STATSBYGG

Sikkerheten først?

REGJERINGS-KVARTALET

Ketil Kiran

Y-blokka skal rives. Det har regjeringen bestemt og lagt som forutsetning for den skissen til nytt regjeringskvartal som Statsbygg la fram 5. oktober. Argumentene for beslutningen har vært vanskelige å få tak i, men det synes som om det er hensynet til sikkerheten som er avgjørende. Man vil unngå at en ladning med sprengstoff, plassert i en bil i den underliggende tunnelen, skal blåse bygningen til himmels. Hensynet til sikkerheten

overtrumfer alle øvrige hensyn. Andre argumenter mister all vekt, og det settes parentes rundt ethvert tilløp til diskusjon.

Vi skal få en park i stedet. Det er vel og bra. Men hvis parken blir en suksess og et yndet møtested for hundrevis av mennesker, vil sikkerheten fortsatt være et problem. Meg bekjent har det ikke bare vært rettet terrorangrep mot statlige administrasjonsbygninger. Også andre steder som samler store menneskegrupper har vært angrepet. Det skjedde nylig i Ankara, vi husker Madrid og London, og nesten daglig hører vi om bilbomber og selvmordsbombere på torg og markeds plasser i fjernere strøk. En stor offentlig park, i sentrum av hovedstaden, vil være et mulig, ja kanskje

like sannsynlig terrormål som Y-blokka, dersom noen skulle ønske å gjennomføre en aksjon her i landet. Hvis Regjeringen mener noe annet, må vi få vite hvilke sikkerhetsvurderinger den støtter seg på.

Dersom sikkerheten er det altoverskyggende hensynet bak regjeringens forutsetninger for utviklingen av det nye regjeringskvartalet, kan man etterlyse fornuften i å anlegge en park som kan rammes både av selvmordsbombere og av sprengladede biler i tunnelen. Hvorfor skal

” En stor offentlig park vil være et like sannsynlig terrormål som Y-blokka.

osloboere og tilreisende utsettes for en sikkerhetsrisiko som er uakseptabel for byråkratene i statsapparatet? Det kan umulig

være viktigere å sikre statens embetsverk enn landets borgere.

Hvis det hersker bare den minste tvil om at hensynet til sikkerheten gjelder uavkortet, er også andre argumenter gyldige, og Regjeringens begrunnelse for å rive Y-blokka må kunne granskes, etterprøves og imøtegås i en åpen diskusjon. Statens egen faglige kompetanse, Riksantikvaren, har vurdert bygningen som fredningsverdig. Hvis regjeringen fastholder sin beslutning, handler den som en hvilken som helst privat utbygger som ser det som sin fremste ambisjon å optimalisere sine egne muligheter.

Ketil Kiran, sivilarkitekt MNAL, styreleder i Docomomo Norge

kk@archus.no